

Wstęp

Introduction

Tematyka niniejszego tomu koncentruje się na mechanizmach funkcjonowania i zachowania człowieka z perspektywy interdyscyplinarnej. Zaprezentowane w nim prace mają charakter zarówno refleksji teoretycznych, jak i doniesień z badań empirycznych. Bogata problematyka obejmuje zagadnienia z zakresu edukacji, aspektów rozwojowych kulturowych i historycznych, psychologii emocji, terapii, rehabilitacji oraz problemy z szeroko pojętej psychologii klinicznej.

Artykuł Stanisława Popka traktuje o wpływie modeli psychiki na ewolucję systemów dydaktycznych. Autor skupia się na wielostronnych uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych, politycznych procesów uczenia się i nauczania. Wyjaśnia pojęcia jakości edukacji, podkreślając niepowtarzalność jednostki oraz uwarunkowania rozwoju twórczości, prezentuje modele nauczania i edukacji w kontekście historycznym. Tekst w syntetyczny sposób przedstawia wzajemny wpływ wiedzy psychologicznej na kształtowanie systemów dydaktycznych i wychowawczych.

Artykuł Teresy Rzepy z kolei jest prezentacją poglądów i refleksji na temat rozwoju człowieka znanego psychologa, uczonego, Zbigniewa Pietraszińskiego. Autorka przytoczyła determinanty prawidłowego rozwoju jednostki zawarte w jego *Dzienniku komputerowym*, nad którym pracował przez kilkanaście lat, podkreślając istotną rolę mądrości życiowej w kształtowaniu człowieka w biegu życia. Trzeci w kolejności artykuł, autorstwa Dawida Subocza, przedstawia praktyczne zastosowania wymiarów kultur narodowych według Geerta Hofstede. Autor podkreśla, że wiedza z tego zakresu, a dokładniej znajomość wartości wskaźników wymiarów kultur narodowych, może mieć zastosowanie w negocjacjach międzynarodowych, zarządzaniu ludźmi, a także może być pomocna dla emigrantów, osób chcących podjąć studia w innym kraju czy osób zajmujących się konstruowaniem reklam.

Tekst autorstwa Iwony Jędrzejczyk porusza problem wykorzystania muzykoterapii w pracy z pacjentem po uszkodzeniu centralnego układu nerwowego. Artykuł jest studium przypadku opisującym metody pracy oraz skuteczność terapii przy pomocy muzyki w poprawie funkcjonowania osób z dysfunkcjami centralnego układu nerwowego. Artykuł autorstwa Teresy Rzepey i współpracowników jest pracą empiryczną nad oczekiwaniami, efektami oraz oceną jakości życia przez pacjentki po operacji plastycznej piersi. Z przeprowadzonych badań wynikają istotne wnioski praktyczne, które mogą być przydatne w pracy lekarzy i psychologów przygotowujących pacjentki do operacji. Chodzi o to, aby decyzja ta nie niosła ze sobą negatywnych dla nich konsekwencji natury psychospołecznej.

W prezentowanym tomie czytelnik znajdzie nowy dział zatytułowany *Sylwetki*. W tym numerze przedstawiamy wybitnych pedagogów związanych ze środowiskiem lubelskim. Zofia Palak przybliżyła sylwetkę Profesor Zofii Sękowskiej, a Zofia Maleszyk i Ewa Kozak-Czyżewska – Profesor Marii Cackowskiej.

Niniejszy tom zawiera ponadto recenzję książki Sally Goddard Blythe *Jak osiągnąć sukcesy w nauce?*, autorstwa Jacka Szmalca, oraz dwa sprawozdania z międzynarodowych konferencji naukowych – „16th European Conference on Personality Psychology”, którego autorem jest Barbara Gawda, oraz „International Conference on Applied Psychology and Behavioral Sciences” Izabeli Pietras.

Prezentowany tom zeszytów *Annales* zawiera ciekawy materiał, w którym autorzy podjęli wszechstronną problematykę dotyczącą psychologicznych oraz pedagogicznych aspektów funkcjonowania człowieka. Różne środowiska naukowe oraz wiedza teoretyczna, jak też praktyczna pozwalają na percepcję ujmowanych zagadnień w różnych kontekstach. Z tego względu powinien być wartościową lekturą dla szerokiego kręgu czytelników.

Małgorzata Kuśpit